

20.5.2022

6/22

Aika Maanantai 18.05.2022 klo 10:00 – 12:00

Paikka Microsoft Teams –kokous

Osallistujat

Jäsenet sekä pysyvät asiantuntijat

Anna-Leena Seppälä, puheenjohtaja, YM
Jari Vaarma, varapuheenjohtaja YM
Maija Neva, YM
Jaakko Rastas, YM, siht.
Juhana Rautiainen, YM, siht.
Teemu Pekkanen, SYKE
Päivi Tiihonen, Suomen Kuntaliitto ry
Jyrki Rihu, PLM (poissa)
Emmi Äijälä, TEM
Tomi Paavola, LVM (poissa)
Annika Parsons, SM (poissa)
Petteri Jartti, OM
Maarit Hellstedt, MMM
Vesa Pekkola, STM
Jani Kemppainen, Rakennusteollisuus RT ry
Eva Elston-Hämäläinen, Rakli ry
Marja Uusivuori, Tampereen kaupunki

Asiantuntijat

Jaana Junnila, YM
Aija Holopainen, Lahden kaupunki
Rita Pihlaja, Kirkkonummen kunta
Jouni Vastamäki, Järvenpään kunta

Varajäsenet

Kai Ketelimäki, Suomen Kuntaliitto ry
Anu Sallinen, PLM (poissa)
Laura Lassila, LVM (poissa)
Jarkko Häyrinen, SM (poissa)
Amanda Mäkelä, OM (poissa)
Matias Ansaharju, Tampereen kaupunki (poissa)
Maarit Huotari, VM

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Todettiin läsnäolijat TEAMS-listalta. Työryhmä hyväksyi asialistan.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio täsmennyksin täsmentämällä kohtaa ”Tietojärjestelmän tulisi palvella alueidenkäyttöä ja rakentamista koskevia tietotarpeita niin, että laissa rajattaisiin kerättävä tieto olemassa oleviin tai uusiin kehitettäviin lakisääteisiin viranomaisprosesseihin (vrt. RakL ehdotus 60 ja 61 §)”
Liite 1 kokousmuistio 9.5.2022.

3. Tilannekatsaus

Tilannekatsausta ei pidetty.

4. RYTJ-lain pykälien käsittelyä

Käytiin läpi HE-luonnoksessa ehdotettavat maankäyttö- ja rakennuslain pykälämuutokset.

Keskustelussa nousi esiin kartta-termiä tarkoituksenmukaisuus. Karttatermiin on päädytty sen vakiintuneen käytön johdosta. Se ei rajaa tietotuotteen formaattia. Lisäksi korostettiin, ettei ole tarpeen rajata tiedostomuotoa, jolla kaavat käsitellään ja hyväksytään. Useat kunnat joutuvat asianhallintansa ja käytäntöjensä takia hyväksymään kaavat PDF-asiakirjoina. Kaavojen PDF:t ja tietomallit toimitettaisiin RYTJ:ään. Kunnat, jotka haluavat hyväksyä tietomallimuotoisia tiedostoja voisivat niin toimia. MRL-uudistuksen digijaoston yhteydessä tehty valmistelu korosti tarvetta varmistaa kaavatietomallista tehdyn päätösajankohdan läpileikkaus esimerkiksi tulostamalla siitä PDF-ote. PDF-otteen mukana siirtyisi pohjakartta. Kaavatietomallin mukana ei siirtyisi vektorimuotoista pohjakarttaa, ja pohjakarttatietotuote säilyisi kunnalla. Tietomallihyväksyntä nähtiin mahdollisena, jos kehitetään digitaalinen varmenne, jossa on aikaleima ja hash-tunniste. Lisäksi keskustelussa nousi esiin tietomallin visualisointi. Eri toimijat voisivat visualisoida tietomallin tiedot eri käyttötarkoituksiin tarkoituksenmukaisilla tavoilla. Pykäläluonnosten säännöskohtaisia perusteluluonnoksia tarkistetaan keskustelun pohjalta.

Todettiin määräaikana saapuneet kommentit. Kuntien vastuu tietojen oikeellisuudesta kuvataan täsmällisemmin perusteluihin. Kunnat eivät vastaa toisten toimijoiden tuottamista tiedoista. Kunnat vastaavat kuitenkin siitä, että RYTJ:ään julkaistut tiedot vastaavat alueidenkäytön suunnitelman tai rakentamisluvan tietoja. SYKE vastaa tietojen säilymisestä RYTJ:ssä julkaistun mukaisina.

Käytiin läpi RYTJ-lakiluonnoksen 6–20 §:t

- 6 § Alueidenkäytön tietojen pysyvät yksilöivät tunnukset
  - Työryhmällä ei huomautettavaa.
- 7 § Rakennetun ympäristön tietojärjestelmään julkaistavat rakentamista koskevat tiedot
  - Syksyllä annettaviin rakentamislain ja RYTJ-lain HE:iin voidaan muuttaa 5 ja 7 §:n periaatteet samanlaiseksi. Joko molemmat substanssilaeissa tai molemmat RYTJ-laissa.

- Selvennetään pysyvien rakennustunnusten hallintaa VTJ:n ja RYTJ:n välillä. VTJ:ssä hallitaan jatkossakin pysyviä rakennus- ja huoneistotunnuksia. DVV:llä ei ole nykyisin edellytyksiä siirtää toimintoa SYKE:n vastuulle. RYTJ:hin kuitenkin kehitetään asiointikanava, ettei käyttäjien tarvitse asioida RYTJ:n lisäksi VTJ:ssä. Tunnusten hallinnan siirto SYKE:en valmistellaan myöhemmin.
  - Rakentamislain 60 ja 61 §:n ehdotettu muotoilu rajaisi tiedot vain viranomaiskäyttöön. Säännösten muotoilu on epäselvä. Tarkoitus on käsitellä rakentamisluvassa ainoastaan rakentamisluvituksessa tarvittavaa rakennustietoa – ei kaikkea mahdollista rakennustietoa. Tällöin RYTJ:ään päätyisi ainoastaan rakentamislupaviranomaisen tarvitsema ja tuottama tieto. RYTJ:n tiedon jatkohyödyntämistä ei ole tarkoitus rajata vain viranomaiskäyttöön. Järjestelmään tulee yleinen katselupalvelu. Välitetään eteenpäin pyyntö täsmentää 60 ja 61 §:iä mahdollistamaan RYTJ:ään toimitetun tiedon käyttö muussakin kuin viranomaistoiminnassa.
  - Työryhmä esitti huolensa, ettei rakentamislain ehdotuksen nykyinen muotoilu mahdollistaisi yhden luukun periaatteen toteutumista. RYTJ:n 1. vaiheen toteutuksessa vuoteen 2024 kuitenkin toteutetaan RYTJ:n tiedon siirto VTJ:ään ja MML:lle. Näiden osalta ei tule kaksoistoimituksia.
  - Lisäksi työryhmä ehdotti pakkoa valtion viranomaisille käyttää RYTJ:ää määriteltävän siirtymäajan jälkeen. Toisaalta valtion eri viranomaisten kanssa käydyissä keskusteluissa ja suunnitelmissa ei ole ilmennys seikkoja, etteivätkö valtion viranomaiset käyttäisi RYTJ:ää ilman laissa olevia nimenomaisia säännöksiä.
  - RYTJ:n käyttö nykyisten tiedonsaantikanavien sijaan edellyttää kuntien ensin ottavan sen käyttöön ja julkaisevan voimassa oleva ja uusi aineisto siihen. Vanhojen kaava- ja rakennustietojen saaminen järjestelmään vie aikaa, joten on edelleen tarve erilliskanaville. Kuntien ottaessa RYTJ:n käyttöön poistuu tarve toimittaa tieto useampaan paikkaan. Siirtymävaiheessa on turvattava viranomaisten tiedonsaantioikeudet. Valtion viranomaisten tiedonsaantioikeuksista voidaan luopua sitten, kun kunnat ovat ottaneet järjestelmän käyttöönsä.
  - Siirtymävaiheessa tulee useampia tietopyyntöjä edelleen kunnille. Käyttöpakkoa valtion viranomaisille ei ole tarkoituksenmukaista säätää tässä esityksessä, koska eri viranomaisilla on eriaikaiset järjestelmäudistukset ja nykyinen RYTJ:n tekninen toteutus on rajattu.
  - Työryhmä esitti huolensa rakentamislain rakentamislupatietojen siirtymäaikaisten puuttumiseen. Ei ole edellytyksiä muuttaa rakentamisluvitusta ja toimittaa vaadittuja tietoja 1.1.2024 alkaen. Siirtymäsäännös toivotaan lisättävän viimeistään valiokunnassa.
- 8 § Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän käyttö- ja lokirekisteri
    - Käyttäjä- ja lokirekisteri voisi olla toimivampi termi.
    - Jos säädetään käyttöoikeuden myöntämisestä, pitäisi säätää myös mahdollisuus poistaa käyttöoikeus.

- 9 § Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän tietojen säilyttäminen ja hävittäminen / Tietojen säilyttäminen ja poistaminen
  - Työryhmällä ei huomautettavaa.
- 10 § Suomen ympäristökeskuksen oikeus saada tietoja muilta viranomaisilta
  - Rakennuksen omistajatiedon hallinnan uudistus edellyttää selvitystä. Muutosta ei voida toimeenpanna nykyisillä tiedoilla ja resursseilla.
  - Verottaja tulee hyödyntämään RYTJ:ää. RYTJ:ssä sijaitsee rakennustiedot, joita voidaan verrata verottajan tietoihin ja tunnistaa mahdolliset eroavaisuudet. Eroavuuksien pohjalta voidaan toimittaa ilmoitus kuntaan.
- 11 § Viranomaisten tiedonsaantioikeudet
  - Yleissääntely oikeuttaa viranomaisten välisen tiedonsaannin. Pykälän ainoa tarkoitus on tiedon maksuttomuuden varmistaminen. Tarkistetaan otsikkoa vastaamaan säännöstä.
- 12 § Viranomaisten tiedonsaantioikeudet salassapidettävistä tiedoista
  - Työryhmällä ei huomautettavaa.
- 13 § Kunnan ja maakunnan liiton oikeus julkaista tietoja vaihtoehtoisella tavalla
  - Pykälässä säädettäisiin vaihtoehtoisesta tietojen julkaisutavasta. Vaihtoehtoinen julkaisutapa on tarpeen, koska kaikkien toimijoiden ei voida edellyttää toteuttavan teknistä rajapintayhteyttä määräaikoihin mennessä.
  - Pykälässä on varmistettava, ettei kunnan tarvitse perustella jokaista vaihtoehtoista toimitusta erikseen.
  - Kysyttiin miksi RYTJ:n julkaisukanava tarvitaan. DVV:n RHR-rajapinnan kehittäminen tai siihen tukeutuminen ei ole vaihtoehto. DVV aikoo siirtää rakennus- ja huoneistorekisterin ylläpidon SYKE:lle ja RHR-rajapinta ei täytä kaikkia viranomaisten välisiä tiedonsaannin tarpeita. Sitä ei myöskään ole tarkoituksenmukaista kehittää toteuttamaan yhden luukun periaatetta, jota RYTJ:ssä tehdään. Vaihtoehtoisen toimitustavan sijaan ehdotettiin tukeutumista ainoastaan teknisiin rajapintoihin. Asia selvitettiin tulevaisuuden maankäyttöpäätökset -hankkeessa, jossa kuntien kustannusten arvioitiin olevan yli 60 miljoonaa euroa.
- 14 § Tietojen luovuttaminen rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä
  - Avoin tieto -termin käyttöä harkittava. Harkittava tarpeellisuus säätää avoimesta tiedosta suhteessa julkiseen tietoon. Säännöksellä on haluttu korostaa osan tiedoista olevan jaettavissa ilman vahvaa tunnistautumista. Sääntelyn tarpeellisuus suhteessa tiedonhallintalakiin on arvioitava.
  - Tiedonhallintalaissa terminä tekninen rajapinta vs. tekninen käyttöyhteys.
- 15 § Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän julkinen tietopalvelu
  - "Rakennuksen nimi" poistetaan virheellisenä.

- 16 § Digitaalista palvelua ja teknisen rajapinnan avaamista koskevat päätökset yksityiselle
  - Työryhmän jäsen huomautti, ettei SYKE voi tehdä ratkaisua kuntien tietojen luovutuksesta. Julkinen tieto on kuitenkin lain mukaan aina luovutettavissa.
  - Ei ole ilmeistä, että TIHA-laki edellyttäisi tästä säättämistä. Arvioitava suhde tiedonhallintalakiin.
  - Nykyisen lain mukaan myös yritykset saavat julkiset tiedot maksutta. Julkisuuslain perusteella tiedon ollessa sähköisessä muodossa se on luovutettava maksutta. Kunnat ovat kuitenkin myyneet käyttöoikeuksia rajapintoihinsa.
- 17 § Tietojen käsittelyn rajoittamista koskevan säännöksen soveltaminen
  - Täsmennetään muotoilua ”ei sovelleta rakennetun ympäristön tietojärjestelmään” muotoon ”ei sovelleta tässä laissa tarkoitettuihin henkilötietojen käsittelyyn”.
- 18 § Suomen ympäristökeskuksen oikeus saada tietoa rakennetun ympäristön tietojärjestelmän perustamista varten
  - Työryhmällä ei huomautettavaa. Huomiona DVV:n tietojen vaihdon osalta riittää sopimusmenettely, jolloin asiasta ei tarvitse säätää. KTJ:n tiedot ovat jatkossakin saatavilla vain KTJ:n kautta, eikä RYTJ välitä niitä eteenpäin.
- 19 § Maksut
  - Työryhmällä ei huomautettavaa.
- 20 § Voimaantulo
  - Rakentamisen tietojen osalta siirtymäajoista on säädettävä rakentamislaisissa. Rakentamisen tietoja voidaan edellyttää toimitettavan.

Keskustelun perusteella tehdään muutoksia pykäläluonnoksiin perjantaihin mennessä. Seuraava kommenttikierros on seuraavassa kokouksessa.

5. Muut asiat

Ei muita asioita.

Seuraava kokous pidetään maanantaina 23.5. klo 13-15.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 17.22.